

Den 10. januar 2003 afgav jeg endelig rapport om inspektionen den 15. oktober 2002 af Syddansk Universitet, Odense. I rapporten bad jeg universitetet om udtalelser og om underretning mv. med hensyn til forskellige forhold. Jeg bad om at disse udtalelser og underretninger mv. blev sendt gennem Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling for at ministeriet kunne få lejlighed til at kommentere det som universitetet anførte. Jeg sendte yderligere et eksemplar af rapporten til ministeriet med henblik på ministeriets eventuelle inddragelse af Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger.

Jeg modtog med brev af 21. marts 2003 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings udtalelse vedlagt universitetets udtalelse af 12. marts 2003.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad pkt. 3. Generelle forhold vedrørende Syddansk Universitet, Odense

I den endelige rapport om inspektionen var anført følgende:

”Universitetet har afgivet oplysninger til Undervisningsministeriets tilgængelighedsguide (<http://www.tgu.dk>) for så vidt angår alle undervisningsbygninger på Campusvej og de fleste bygninger i Winsløwparken (med undtagelse af bygning 23).

På en række konkrete punkter fremgår det af tilgængelighedsguiden at spørgsmål ikke er blevet

besvaret. Universitetet tilkendegav under inspektionen at universitetet ville undersøge baggrunden for at disse oplysninger mangler, og om muligt tilvejebringe dem. Jeg beder universitetet om at blive orienteret herom.”

Universitetet har i brev af 12. marts 2003 udtalt følgende herom:

”En række spørgsmål i guiden er besvaret med ’ikke besvaret’ idet spørgsmålene ikke er relevante og enkelte spørgsmål er ikke besvaret da der ikke kan gives et entydigt svar på spørgsmålene (f.eks. spørgsmål om indeklime).

Universitetet vil i samarbejde med Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger ved en kommende revision af guiden i muligt omfang supplere guiden med kommentarer ved de ikke besvarede spørgsmål.”

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Forskning har udtalt følgende:

”S-FoU gennemførte (for egen regning) registreringerne på landets universiteter ved hjælp af arkitekt- og ingeniørstuderende til brug for en etablering af oplysninger i TGU.dk. Institutionerne blev i den forbindelse bedt om at kvalitetssikre oplysningerne før indtastning i databasen.

Syddansk Universitet henviser i svaret vedrørende de manglende oplysninger til, at man ved en kommende revision af guiden vil supplere med kommentarer i TGU i samarbejde med S-FoU. Det bemærkes, at ansvaret for opdatering og kvaliteten af data i TGU er institutionens.”

Jeg har noteret mig det som universitetet har oplyst, og foretager på det foreliggende grundlag ikke yderligere vedrørende dette forhold. Jeg bemærker at det fremgår af en pressemeddelelse fra Undervisningsministeriet (som udbyder hjemmesiden TGU.dk) om hjemmesidens åbning at ”[s]kolerne kan selv opdatere deres oplysninger”. Jeg går ud fra at dette kan ske løbende, og at universitetet er opmærksom herpå.

Ad pkt. 4.1. Ydre adgangsforhold, herunder handicapparkering

I den endelige rapport var anført følgende:

”De to handicapparkeringspladser foran hovedindgangen som blev besigtiget, var markeret med gule skilte med sort tekst og handicapsymbol. Pladserne var ca. 2,5 meter brede.

...

En anden handicapparkeringsplads umiddelbart foran indgang E som også blev besigtiget i forbindelse med inspektionen, var egnet til en kassevogn, dog forudsat at kørestolsbrugeren har udstigning i siden af vognen. Arealet bag de ovenfor nævnte to handicapparkeringspladser var tilstrækkeligt stort til en kassevogn med udstigning bag i vognen.

Bygningsreglement 1995, kapitel 2.6.2, stk. 3, er sålydende:

’Ved udformningen af parkeringspladser skal et passende antal parkeringspladser udformes, så de kan anvendes af personer, hvis funktionsevne er nedsat.’

Dansk Center for Tilgængelighed anbefaler i overensstemmelse med DS 3038:2001, pkt. 4.1, at handicapparkeringspladser måler mindst 3,5 meter i bredden (og 5 meter i længden). Den normale bredde på en parkeringsplads er 2,5 meter. Gangsti og lignende kan efter centerets anbefalinger indgå som det ekstra areal, hvis dette er plant og i samme niveau som parkeringsarealet. Til kassevogne anbefales 4,5 meter i bredden (og 8 meter i længden).

Allerede under inspektionen tilkendegav universitetsledelsen at universitetet vil sørge for at handicapparkeringspladserne udvides således at de bliver mindst 3,5 meter brede, ved at inddrage en yderligere parkeringsplads. Jeg foretager på denne baggrund ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål. Jeg henstiller dog til universitetet at samtlige handicapparkeringspladser på universitetet gennemgås med henblik på at sikre den nødvendige bredde. Jeg beder universitetet om underretning om hvad min henstilling giver anledning til.”

Universitetet har udtalt følgende:

”Afstrikning og skiltning ved handicapparkeringspladser ved universitetets hovedindgang er blevet ændret og de øvrige handicapparkeringspladser er blevet gennemgået mht. nødvendig bredde. Gennemgangen har bevirket, at afstrikingen ved yderligere 4 handicapparkeringspladser vil blive ændret i løbet af foråret 2003.”

Jeg går på denne baggrund ud fra at alle universitetets handicapparkeringspladser nu har den nødvendige bredde, og jeg foretager ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

Ad pkt. 4.2. Hovedindgang

I den endelige rapport var anført følgende:

”De under punkt 4.1. nævnte stier foran hovedindgangen er ikke forsynet med taktile ledelinjer, tilstrækkelig mærkbart belægningsskift eller anden form for markering af sving for svagsynede/blinde. Stiføringen kan uden markering lede svagsynede/blinde ud på en vej/cykelsti eller ind i en ståltrappe på siden af huset.

Jeg henstiller til universitetet at undersøge mulighederne for at forsyne stierne med markeringer for svagsynede/blinde.

...

Selve hovedindgangen til universitetet er en niveaufri adgang gennem brede dobbelte glasdøre. Der er automatisk døråbner på dørene, som er skydedøre. Dørbredden er fuldt tilstrækkelig til passage af kørestole. Glaspartiet er i hele sin udstrækning markeret med små lodrette hvide streger med få centimeters mellemrum; når dørene skyder til side opstår således en åbning uden lodrette streger som svagsynede kan orientere sig mod.

...

Glaspartiet med de dobbelte glasskydedøres mange spejlinger og refleksioner aflys mv. giver et meget forvirrende synsindtryk som kan være vanskeligt at orientere sig efter for svagsynede. De små lodrette streger afhjælper kun til dels dette problem. Jeg henstiller til universitetet at overveje løsningsmuligheder som kan forbedre orienteringsmulighederne ved dørene for svagsynede. Jeg beder om underretning om hvad min henstilling giver anledning til.”

Universitetet har for så vidt angår dette og ni andre forhold oplyst følgende:

”Universitetet vil i samarbejde med Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger, som er den nye bygnings formelle ejer og arkitektfirmaet CUBO A/S, som forestod arkitektarbejdet på sagen, arbejde på en løsning af de ovenfor nævnte 10 forhold. Beslutninger herom skal ses i lyset af at bygningen er helt ny.”

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling har udtalt følgende:

”Syddansk Universitet oplyser, at universitetet sammen med S-FoU vil arbejde på en løsning af de oplyste 10 forhold.

S-FoU bemærker i denne forbindelse, at det er institutionerne, der har ansvaret for bygningernes tilgængelighedsstandard i forhold til eventuelle myndighedskrav, der er rettet mod lejers benyttelse (drift) af bygningerne.

S-FoU kan oplyse – som det også tidligere fremgik i forbindelse med inspektionsrapporten for Københavns Universitet på Amager – at S-FoU generelt har mulighed for at finansiere tiltag, der øger bygningernes brugsværdi for vores lejere, mod at lejer er indstillet på at afholde en afledt lejeforhøjelse herfor.

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling kan henholde sig til S-FoU’s bemærkninger.”

Jeg beder universitetet oplyse om udfaldet af de nævnte bestræbelser på at finde en løsning på disse forhold i samarbejde med Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger.

Ad pkt. 4.3. Gydehutzen og omkringliggende arealer

I den endelige rapport var anført følgende:

”Universitets stueetage er opbygget omkring en lang gang, Gydehutzen, som strækker sig fra hovedindgangen til indgang F i den modsatte ende.

Gydehutzen fremstår lidt mørk og virker dunkelt oplyst. Indretningen er dog – uanset flere opstillinger af sofamiljøer og grønne planter – egnet også til handicappede. Således er der i hele gan-

gens udstrækning god plads til kørestolsbrugere, og for synshandicappede er der lige og ubrudte gangbaner og kontrastfarver på de fleste døre til de omkringliggende lokaler.

I forbindelse med min inspektion af Humanistisk Fakultet på Københavns Universitet, Amager henstillede jeg at lysforholdene blev gennemgået, og at i hvert fald defekte lyskilder blev bragt i orden. Fakultetet gennemgik på denne baggrund luxniveauet i gange, undervisningsrum og auditorier og konstaterede et for lavt niveau, uanset om alle belysningsarmaturer fungerer. På denne baggrund oplyste fakultetet at fakultetet ville foranledige at et rådgivende arkitektfirma udarbejder et projekt for forbedring af belysningen i de kritiske områder, og at arbejdet efterfølgende udføres. Jeg udtalte at jeg gik ud fra at gennemgangen af auditorier og undervisningslokaler også omfatter tavlebelysningen.

Jeg beder Syddansk Universitet oplyse om eventuelle planer for tilsvarende at undersøge lysforholdene på Syddansk Universitet, Odense.”

Universitetet har udtalt følgende:

”Universitetet påregner i 2003 at lade universitetets arkitekturrådgiver (CUBO A/S) udarbejde forslag til renovering af belysningen på universitetets længste hovedgange, Gydehutzen og Stenten.”

Jeg beder universitetet om underretning om arkitektfirmaets forslag og hvad forslaget giver anledning til.

Ad pkt. 4.3.1. Trappen

I den endelige rapport var anført følgende:

”Få meter inden for hovedindgangen fører en bred stentrappe op til forhallen (Campustorv). Trappen er stejl og har 32 trin med en hvilerepos midt på trappen. Der er håndlister i hver side og midt på trappen. De enkelte trin på trappen, som er udformet i marmorsplit, er ikke markeret med kontrastfarve.

...

Dansk Center for Tilgængelighed anbefaler at trinfor kanter på trapper markeres på hvert trin med kontrastfarve på en sådan måde at det kan ses både når man går op, og når man går ned.

Jeg beder universitetet oplyse om eventuelle planer for markering af trappens trin med kontrastfarve.”

Universitetets og ministeriets bemærkninger hertil er gengivet under pkt. 4.2., hvortil jeg henviser.

Jeg beder universitetet oplyse om udfaldet af de nævnte bestræbelser på at finde en løsning på dette forhold i samarbejde med Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger.

Ad pkt. 4.3.2. Elevatoren ved hovedindgangen

I den endelige rapport var anført følgende:

”Til højre for trappen ved hovedindgangen er en elevator. Der er ingen skiltning til elevatoren, som ikke kan ses umiddelbart fra indgangspartiet. Elevatorens udvendige betjeningsknapper er placeret i en højde af ca. 110 centimeter. Elevatorens indvendige mål er ca. 140 x 140 centimeter, og den tilstedeværende kørestolsbruger havde ingen vanskeligheder med at dreje sin kørestol omkring i elevatorstolen. Elevatorens indvendige knappanel er placeret i en højde af ca. 106 centimeter. De indvendige knapper er forhøjede, og knappernes funktion er med tekst påtrykt elevatorens væg.

Dansk Center for Tilgængelighed anbefaler at betjeningsknapper i elevatorer er ophøjede, og at det kan ses, høres og føles når de aktiveres. Tekst og tal skal efter centerets anbefalinger være udformet i relief og anbringes så nær på knapperne som muligt, men ikke på selve knapperne.

Jeg henstiller til universitetet at der opsættes tekst og tal i relief i overensstemmelse med centerets anbefaling. Min henstilling gælder alle universitetets elevatorer hvortil studerende, ansatte

og besøgende har almindelig adgang. Jeg beder om underretning om hvad min henstilling giver anledning til.”

Universitetets og ministeriets bemærkninger hertil er gengivet under pkt. 4.2., hvortil jeg henviser.

Universitetet har endvidere udtalt følgende:

”Universitetet undersøger i øjeblikket om det er muligt at supplere den eksisterende tekst/tal på betjeningspaneler med tekst/tal i relief på de mest benyttede elevatorer (elevatorer med adgang fra Gydehutzen). Da pladsforholdene på de eksisterende paneler imidlertid er begrænsede, kan der blive tale om en udskiftning af betjeningspanelerne. Universitetet forventer i løbet af april 2003 at få afklaret om panelerne skal udskiftes.”

Jeg beder universitetet oplyse om udfaldet af de nævnte bestræbelser på at finde en løsning på dette forhold, herunder i samarbejde med Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger.

Ad pkt. 4.3.3.   Studenterboghandelen

I den endelige rapport var anført følgende:

”Facaden til boghandelen fra stueplan udgøres af en sektionsinddelt glasvæg. På den indvendige side af glasvæggen er opstillet reoler eller stabler af bøger mv. Mellemlrummet mellem reoler og bogstabler er de fleste steder markeret ved plakater og opslag. Enkelte steder er ikke sådanne markeringer.

Universitetet foreslog under inspektionen at sørge for at der alle steder opsættes markeringer således at svagsynede ikke overser glasfacaden. Jeg beder universitetet om underretning når der er opsat markeringer.

Indgangen til boghandelen fra stueplan sker gennem en glasdør. Der er et gult skilt på døren med teksten 'Indgang – tryk'. Døren åbner indad, og dørbredden er ca. 57 centimeter. Dørhåndtaget består af et hul i glasdøren som man således må gribe i når man skal ud fra boghandelen. Den nødvendige trækraft for at åbne døren blev – med en almindelig fiskevægt – målt til ca. 5,5 kg. Den tilstedeværende kørestolsbruger kunne kun med en del besvær komme ind i og ud af studenterboghandelen ved egen hjælp.

...

Dansk Center for Tilgængelighed anbefaler i overensstemmelse med DS 3028:2001, pkt. 4.4.12, at den frie åbning i døre er mindst 77 centimeter, samt at dørgreb er lette at betjene og lokalisere og gode at gribe om. Centeret anbefaler desuden at døre er lette at åbne: Alle typer manuelt betjente døre – herunder med dørpumpe – skal kunne åbnes ved at bruge en trækraft på højst 25 N, som svarer til 2,5 kilo.

Jeg henstiller til universitetet at undersøge mulighederne for at etablere en bredere døråbning som ikke udgør en hindring for kørestolsbrugere. Jeg henstiller desuden til universitetet at etablere et dørgreb som lever op til anbefalingerne, samt at gøre døren lettere at åbne således at også handicappede med begrænsede finger- og armkræfter kan betjene døren. Jeg beder om underretning om hvad mine henstillinger giver anledning til."

Universitetets og ministeriets bemærkninger til disse spørgsmål er gengivet under pkt. 4.2., hvortil jeg henviser.

Jeg går ud fra at det beror på en fejl at det af universitetets svar fremstår som om også spørgsmålet om markeringer på glasfacaden af hensyn til svagsynede er henskudt til nærmere undersøgelser i samarbejde med Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger og arkitektfirma. Jeg har forståelse for at arkitektoniske hensyn på længere sigt kan betinge overvejelser om permanente løsninger, men går ud fra at universitetet allerede kort tid efter inspektionen opsatte i hvert fald midlertidige markeringer.

Jeg beder i øvrigt universitetet oplyse om udfaldet af de nævnte bestræbelser på at finde en løsning på disse forhold i samarbejde med Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger.

Ad pkt. 4.3.4.   Campustorv

Om forholdene på Campustorv var anført følgende i den endelige rapport:

” ...

Skiltene over de enkelte skranker er udført i børstet stål som er opsat direkte på de grå betonvægge.

...

Skiltningen på torvet som viser vej til universitets forskellige lokaliteter, er opsat på grå betonvægge. Skiltenes baggrund er grå, og retningsangivelsen er anført med gråsorte bogstaver og sorte pile.

...

Skilte og tavler bør af hensyn til svagsynede være udført med en grundfarve som står i kontrast til væggen eller baggrunden. Samtidig bør farverne på bogstaverne stå i kontrast til grundfarven på tavlen. Skiltene som viser vej til universitetets lokaliteter, er vanskelige at se på længere afstand, og læsbarheden er meget afhængig af afstand og lysvinkel. Det samme gælder i udpræget grad skiltene over skrankerne. Svagsynede vil have særlig svært ved at få øje på skiltningen og læse den på afstand. Navnlig henset til hallens størrelse er dette uhensigtsmæssigt. Jeg beder universitetet oplyse om eventuelle planer for en forbedring af skiltningen på Campustorv af hensyn til svagsynede.

Skranken ved indskrivningskontoret er todelt. Den nedre del består af en traditionel skranke udført i træ. Den øvre del består af en metalhylde med en tonet glasrude som er placeret mellem den nedre skranke og metalhylden.

Den samlede skrankehøjde og glasruderne gør det umuligt eller meget vanskeligt for kørestolsbrugere at anvende skranken til udfyldning af formularer o.l. Ca. 15-20 meter fra skranken er imidlertid en bordopstilling med stole hvor blanketudfyldningen kan foregå.

Skranken ved Cafe Campus er samme konstruktion som skranken ved indskrivningskontoret.

...

Højden på den nederste del af skranken muliggør for så vidt anvendelse af skranken for kørestolsbrugere og lave personer. Uanset at blanketudfyldning mv. som anført kan foregå ved borde i nærheden, ville det dog være ønskeligt at blandt andre kørestolsbrugere har samme mulighed

for at benytte skranken som andre besøgende; dette lader sig imidlertid ikke gøre på grund af konstruktionen af den øvre skranke – som jeg forstod ikke tjener noget praktisk formål. Jeg beder universitetet oplyse om universitetet har gjort overvejelser om afhjælpning af dette problem. En mulighed kunne f.eks. være at fjerne de tonede glastruder.

Dankortterminalen i Cafe Campus er placeret oven på skranken i en højde af ca. 110 centimeter. Den tilstedeværende kørestolsbruger kunne akkurat nå terminalen, men kunne ikke trække et dankort igennem og betjene terminalens tastatur, ligesom det ikke var muligt for ham at skærme for tastaturet ved indtastning af PIN-kode.

Det er utilfredsstillende at kørestolsbrugere ikke har samme mulighed for at benytte dankortterminalen som andre besøgende. Jeg går ud fra at universitetet vil ændre på dankortterminalens placering (og eventuelt hældningsgraden) således at også kørestolsbrugere kan benytte den. Jeg beder universitetet om at oplyse hvorledes dette sker.”

Universitetets og ministeriets bemærkninger til disse spørgsmål er gengivet under pkt. 4.2., hvortil jeg henviser.

Jeg beder universitetet oplyse om udfaldet af de nævnte bestræbelser på at finde en løsning på disse forhold i samarbejde med Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger.

Ad pkt. 4.3.5. Konferencesektionen

I den endelige rapport var anført følgende:

”Konferencesektionen har eget handicaptollet (lokale 1.1031A – Ø5-201b-1). Toilettet er rummeligt og giver god plads for kørestolsbrugere. Toilettet er udstyret med armstøtter. Mellem toilettet og håndvasken er opsat en holder med papirhåndklæder. På væggen på den anden side af håndvasken sidder en sæbebeholder og under sæbebeholderen en affaldsbeholder.

Håndvasken i toilettet er udstyret med en vandhane som er nem at betjene også i almindelighed for personer med nedsat muskelkraft i arme og hænder. Bag vandhanen er en stålplade og over

stålpladen et spejl der således er meget højt placeret.

...

Ifølge DS 3028:2001, pkt. 4.5, skal håndvasken på handicaptoiletter kunne nås siddende på wc'et og servietautomat anbringes inden for rækkevidde af såvel stående som siddende der befinder sig foran håndvasken eller sidder på wc'et. Ifølge DS 3028:2001, pkt. 4.5, skal spejl desuden kunne benyttes af såvel stående som siddende, dvs. række fra 0,9 til 1,9 meter over gulv. Dansk Center for Tilgængelighed anbefaler desuden at affaldsbeholder kan nås siddende på wc, og at sæbedispenser kan nås både fra wc'et og siddende foran håndvasken.

Det er uhensigtsmæssigt at spejlet er placeret så højt at kørestolsbrugere i almindelighed ikke vil kunne benytte det. Det er ligeledes uhensigtsmæssigt at en handicappet bruger af toilettet ikke kan vaske og tørre hænder siddende på wc'et. Jeg henstiller at indretningen i handicaptoiletterne (her og andre steder på universitetet) ændres således at de ovennævnte retningslinjer imødekommes. Jeg beder universitetet om oplysning om hvad min henstilling giver anledning til."

Universitetets og ministeriets bemærkninger hertil er gengivet under pkt. 4.2., hvortil jeg henviser.

Universitetet har endvidere udtalt følgende:

"Universitetet har indenfor de seneste år renoveret en række ældre toiletafsnit og nyetableret 2 toiletafsnit inkl. handicaptoiletter på Gydehatten. En gennemgang af handicaptoiletterne har bevirket at universitetet i 2 toiletter vil opsætte nye spejle samt ændre/supplere affaldskurve i 3 toiletter, således at kurvene kan nås siddende på toilet.

Universitetet påregner at renovere et antal ældre toiletafsnit i området ved gangen Stenten og vil i den forbindelse være opmærksom på kravene til indretning af handicaptoiletter."

Jeg beder universitetet oplyse om udfaldet af de nævnte bestræbelser på at finde en løsning på dette forhold, herunder i samarbejde med Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger. Jeg går ud fra at universitetet i forbindelse med de nævnte bestræbelser udarbejder en oversigt over universitetets handicaptoiletter, herunder hvilke der lever op til, henholdsvis ikke lever op til de retningslinjer som var nævnt i den endelige rapport. Jeg beder om at modtage en kopi af denne oversigt.

I rapporten var videre anført følgende i forbindelse med besigtigelse af et mindre konferencerum (lokale 98):

”Fra konferencerummet er udgang til en stålveranda. Dørtrinnet er ca. 5,5 centimeter højt, og det voldte den tilstedeværende kørestolsbruger en del besvær at komme ind og ud af døren på egen hånd. Navnlig indgangen udefra volder problemer på grund af det korte tilløbsstykke.

...

Ifølge DS 3028:2001, pkt. 4.4.12, må dørtrin maksimalt være 25 millimeter høje. Dansk Center for Tilgængelighed anbefaler helst kun 15-20 millimeter, og at dørtrin udføres med affasede kanter. Centeret anbefaler desuden at dørtrin (bundstykker) udføres forsænkede med ’fjedrende’ dørtrin der trykkes ned af kørestolens vægt.

Den begrænsede eller manglende tilgængelighed til og fra verandaen som dørtrinnet indebærer, bør løses. Universitetet udtrykte under inspektionen enighed med mig heri. En løsning kunne eventuelt være at montere en mindre rampe på dørtrinnet. Jeg beder universitetet om oplysning om hvorledes problemet løses.”

Universitetets og ministeriets bemærkninger til dette spørgsmål er gengivet under pkt. 4.2., hvortil jeg henviser.

Jeg beder universitetet oplyse om udfaldet af de nævnte bestræbelser på at finde en løsning på dette forhold i samarbejde med Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger.

Ad pkt. 4.3.6. Undervisningslokale 82

I den endelige rapport var anført følgende:

”Jeg henstiller til universitetet at universitetets dørpumper gennemgås med henblik på at sikre at dørpumperne ikke er unødigt stramme. Jeg beder om underretning om hvad min henstilling giver anledning til.”

Universitetet har oplyst at alle dørpumper er blevet gennemgået og justeret således at pumperne ikke er unødigt stramme.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Ad pkt. 4.3.8. Kantine IV og pkt. 4.3.9. Kantine II

Jeg udtalte i den endelige rapport at jeg gik ud fra at universitetet ville sørge for at ændre på placeringen (og hældningsgraden) af dankortterminalerne i kantinerne således at også kørestolsbrugere kan benytte dem. Jeg bad universitetet om at oplyse hvorledes dette sker.

Universitetet har oplyst at terminalernes placering i kantine IV er blevet ændret, idet begge terminaler er blevet sænket og justeret i hældning. Universitetet har videre oplyst at dankortterminalerne i kantine II betjenes af kantinepersonalet, og brugerne skal kvittere på en papirbon.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Ad pkt. 4.3.11. Syddansk Universitetsbibliotek

I forbindelse med gennemgangen af universitetets bibliotek var anført følgende om to kopimaskiner:

”Umiddelbart foran mikrofilmafdelingen er opstillet to kopimaskiner til bibliotekets brugere. Der

er tilstrækkelig gode adgangsforhold til maskinerne. Kopimaskinerne vil imidlertid kun delvis kunne betjenes af kørestolsbrugere på grund af maskinernes højde. Kopimaskinerne er desuden udstyret med kortlæsere til værdikort som kan købes i biblioteket. Kortlæserene er placeret ca. 20 centimeter over kopimaskinernes højde, og kørestolsbrugere vil i almindelighed ikke kunne betjene dem, herunder vil det ikke være muligt for kørestolsbrugere at se det display som angiver restværdien af kortet.

...

Det er naturligvis ikke tilfredsstillende at kopimaskinerne ikke kan betjenes fuldt ud af alle kørestolsbrugere. Navnlig placeringen af kortlæserne udgør et problem. Jeg henstiller at kortlæserne sænkes, hvilket efter min vurdering umiddelbart kunne ske. Jeg beder om underretning om hvad min henstilling giver anledning til.

Jeg går desuden ud fra at bibliotekets personale yder hjælp til handicappede som ikke selv kan betjene kopimaskinerne. På denne baggrund foretager jeg mig ikke videre vedrørende kopimaskinerne.”

Universitetet har oplyst at kortlæserne til kopimaskinerne er blevet sænket.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

Jeg anførte videre om adgangen mellem etagerne og en elevator:

”Der er adgang til bibliotekets 1. sal dels via en indvendig trappe fra avis- og tidsskriftssektionen, dels via en elevator.

Trappen har 24 trin som er grå med sølvfarvede stålforkanter.

Elevatoren er egentlig en vareelevator som benyttes til transport af bøger mv. Elevatoren er placeret uden for bibliotekets besøgsområde et stykke væk fra skranken. Der er ingen skiltning til elevatoren, og døren ind til den gang hvorfra der er adgang til elevatoren, er forsynet med et skilt med påskriften ’Kun adgang for bibliotekets personale’.

Døren ind til elevatoren er stor og tung. Den nødvendige trækraft for at åbne døren blev – med en almindelig fiskevægt – målt til ca. 5-6 kg. Elevatorens betjeningsknapper er placeret tæt ved elevatorens bagvæg og er ikke udstyret med tekst i relief.

Dansk Center for Tilgængelighed anbefaler at betjeningsknapper der tilkalder elevatorer, sidder i ca. en meters højde på væggen ved siden af elevatordøren og mindst 0,5 meter fra indvendigt hjørne. Indvendige betjeningsknapper anbefales opsat i et vandret panel i en højde på 0,9-1,2 meter over gulvet, midtfor på langsidens væg.

Elevatorens placering er uhensigtsmæssig henset til at den også skal anvendes af bibliotekets handicappede besøgende. Dertil kommer at der ikke er skiltning fra indgangs/skrankeområdet til elevatoren, og at skiltet på døren ind til den gang hvorfra der er adgang til elevatoren, ligefrem forbyder adgang for besøgende. Jeg henstiller at der opsættes klar skiltning fra indgangs/skrankeområdet til elevatoren, og at det ved skiltning klargøres at bibliotekets handicappede besøgende har adgang til det område hvor elevatoren er placeret. Jeg beder universitetet om underretning om hvad min henstilling giver anledning til.

Jeg henviser for så vidt angår knappaneler med tekst og tal i relief til mine bemærkninger og min henstilling ovenfor under pkt. 4.3.2. Jeg beder i tilslutning hertil universitetet om at undersøge mulighederne for at flytte knappanelet således at det placeres mindst 50 centimeter fra hjørnet. Min henstilling gælder alle universitetets elevatorer hvortil studerende, ansatte og besøgende har almindelig adgang, og hvor knappanelet ikke allerede er således placeret. Jeg beder universitetet om oplysning om mulighederne for at flytte knappanelet.”

Af universitetets udtalelse af 12. marts 2003 fremgår at elevatoren skulle renoveres i sommeren 2003, og at der i den forbindelse skulle opsættes supplerende betjeningspanel og installeres automatiske døre. Der skulle endvidere etableres tydelig skiltning der viser vej til elevatoren.

Jeg går ud fra at dette nu er sket, og jeg foretager ikke yderligere vedrørende denne elevator.

Ad pkt. 4.3.12. Auditorium U55

I den endelige rapport var anført følgende:

”Auditorium U55 er placeret med indgang fra Gydehatten nær indgang B. Auditoriet er udformet som et amfiteater med smalle rækker af sæder med borde foran. Bagved stolerækkerne, øverst i auditoriet, er plads til kørestolsbrugere. Der er ikke indrettet bordplads til kørestolsbrugere, og udsynsforholdene vil være blokerede såfremt der sidder tilhørere på pladserne umiddelbart foran kørestolsbrugeren. Konferencerummet er udstyret med teleslynge således at hørehandicappede på

forlangende får udleveret særlige trådløse høretelefoner.

Trappen ned til pladsen foran stolerækkerne er forsynet med kontrastfarver på trappetrinenes forkanter.

Universitetsledelsen udtrykte allerede under inspektionen villighed til at nedlægge et antal pladser på den øverste ordinære stolerække således at udsynsproblemet bliver løst. Jeg forstod at universitetet samtidig vil være indstillet på at opsætte bordplader til de herved etablerede handicappladser. Jeg beder om underretning når dette er sket.”

Universitetet har oplyst at der er etableret pladser til kørestolsbrugere ved fjernelse af seks eksisterende faste pladser.

Jeg forstår det oplyste således at der også er opsat (klap)borde til de etablerede handicappladser, og jeg foretager ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

Ad pkt. 4.3.13. Auditorium U45

I rapporten anførte jeg følgende:

”Auditorium U45 er placeret med indgang fra Gydehutzen nær indgang F. Auditoriet er ligesom U55 udformet som et amfiteater med smalle rækker af sæder med borde foran. Bagved stolerækkerne, øverst i auditoriet, er plads til kørestolsbrugere. Der er ikke indrettet bordplads til kørestolsbrugere. Udsynsforholdene bliver i dette auditorium ikke forringet af eventuelle tilhørere på de øverste ordinære rækker. Konferencerummet er udstyret med teleslynge således at hørehandicappede på forlangende får udleveret særlige trådløse høretelefoner.

Jeg forstod at universitetet vil være indstillet på at opsætte bordplader til et antal handicappladser midtfor i auditoriets bagerste del, eventuelt som klapborde. Jeg beder om underretning når dette er sket.

Trappen ned til pladsen foran stolerækkerne er forsynet med kontrastfarver på trappetrinenes forkanter. Trappen er konstrueret således at gulvplanet bag stolerækkerne brydes af trappens øverste

trin. Der opstår herved en niveauforskel af et trappetrins højde. Niveauforskellen er i trappetrinets længde tydeligt markeret med kontrastfarve, men afmærkningen er ikke tydelig i trappetrinets dybde, dvs. på siderne af trinnet.

...

Auditoriets konstruktion er for så vidt angår niveaufaldet ved trappen ikke fuldt sikkerhedsmæssigt forsvarlig for kørestolsbrugere, gangbesværede og navnlig svagsynede. Jeg forstod at universitetet ville markere niveauforskellen hele vejen rundt om trappetrinnet. Jeg beder om underretning når dette er sket.”

Universitetet har oplyst at der er etableret fire klapborde til kørestolsbrugere, og at der er foretaget markering af trappekant.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende disse spørgsmål.

Ad pkt. 5.1. Ydre adgangsforhold, herunder handicapparkering

Om adgangsforholdene fra handicapparkeringsplads til indgangsparti var anført følgende i den endelige rapport:

”Fra den ene eksisterende handicapparkeringsplads ind til indgangen til bygning 21 er en niveauforskel på ca. 6-7 centimeter.

...

Ifølge bygningsreglementet 1995, kapitel 2.6.3, stk. 2, skal adgangs- og tilkørselsarealer være udformet så bebyggelsen kan benyttes af personer hvis funktionsevne er nedsat. Niveauforskelle i adgangsarealet skal udlignes i terræn eller ved rampe.

Jeg har ingen oplysninger om hvornår adgangsarealet er etableret, og jeg kan derfor ikke tage stilling til om arealet burde være bygget i overensstemmelse med bygningsreglementet 1995. Jeg må imidlertid konstatere at adgangsforholdene ikke er tilfredsstillende, og jeg henstiller til universitetet at adgangsforholdene fra den ene eksisterende handicapparkeringsplads ind til

indgangen til bygning 21 bringes i overensstemmelse med bygningsreglement 1995. Jeg beder om underretning om hvad min henstilling giver anledning til.”

Universitetet har oplyst at niveauforskelle i terræn er blevet udjævnet, og at alle niveauforskelle i øvrigt ved parkeringspladser er gennemgået.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette forhold.

Ad pkt. 5.2.1. Elevator i bygning 21

I den endelige rapport var anført følgende:

”Til højre for indgangen til bygningen er en elevator. Elevatorens indvendige knappanel er placeret tæt ved elevatorens ene hjørne. De indvendige knapper er forhøjede, og knappernes funktion er med tekst påtrykt elevatorens væg. Knappanelet er ikke forsynet med tekst i relief. Knappanelet er placeret forholdsvis højt.

...

Jeg henviser for så vidt angår knapper med tekst og tal i relief til mine bemærkninger og min henstilling ovenfor under pkt. 4.3.2. Jeg henviser for så vidt angår placeringen af knappanelet til mine bemærkninger og min henstilling under pkt. 4.3.11.

Dansk Center for Tilgængelighed anbefaler at betjeningsknapper placeres i en højde på 0,9-1,2 meter over gulvet. Jeg går ud fra at universitetet i forbindelse med sin undersøgelse er opmærksom herpå.”

Universitetet har oplyst at betjeningspanelet vil blive flyttet og panelet suppleret med tekst/tal i relief i juli-august 2003.

Jeg går ud fra at de nævnte ændringer nu er gennemført, og jeg foretager på denne baggrund ikke yderligere vedrørende denne elevator.

Ad pkt. 5.2.2. Dør ved gangbro mellem bygning 21 og 19

I den endelige rapport var anført følgende:

”Bygningerne 21 og 19 er forbundet af en gangbro i 2. sals højde. Gangbroen er i begge ender afsluttet med døre. Den nødvendige trækraft for at åbne døren ved bygning 21 blev – med en almindelig fiskevægt – målt til ca. 4,5 kg.

Idet jeg henviser til mine bemærkninger om betjeningsvenlige døre under pkt. 4.3.3., henstiller jeg til universitetet at gøre døren lettere at åbne således at også personer med begrænsede finger- og armkræfter kan betjene døren. Jeg beder om underretning om hvad mine henstillinger giver anledning til.”

Universitetet har oplyst at døren er justeret med hensyn til nødvendig trækraft.

Jeg går ud fra at dette betyder at døren er blevet lettere at åbne således at også personer med begrænsede finger- og armkræfter kan betjene den, og jeg foretager på denne baggrund ikke yderligere.

Ad pkt. 5.2.3. Dataøvelseslokale 19.17

I den endelige rapport var anført følgende:

”Dataøvelseslokalet i bygning 19 er indrettet med en række arbejdspladser ved borde med diverse elektronisk udstyr. Bordhøjden blev kontrolleret, og den muliggjorde brug af bordene for kørestolsbrugere.

I lokalet er et stålbord med en vask. Vasken er placeret højt, og den tilstedeværende kørestolsbruger havde vanskeligt ved at betjene vasken.

...

Jeg beder universitetet om at oplyse hvorledes vasken indgår i undervisningen, samt om der findes alternative vaskemuligheder i nærheden som eventuelt kan opfylde kørestolsbrugeres behov for at benytte en vask i forbindelse med undervisningen.”

Universitetet har oplyst at vasken normalt benyttes i undervisningen til almindelig håndvask mv. Af universitetets udtalelse af 12. marts 2003 fremgår at universitetet for at forbedre betjeningsforholdene ville forsyne vasken med lange betjeningsgreb i april 2003.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Ad pkt. 5.2.5. Elevator i bygning 19

I den endelige rapport var anført følgende:

”Elevatoren i bygning 19 svarer til elevatoren i bygning 21 som er omtalt under punkt 5.2.1.

Jeg henviser til mine bemærkninger under punkt 5.2.1.”

Af universitetets udtalelse af 12. marts 2003 fremgår at betjeningspanelerne skulle suppleres med tekst/tal i relief i april 2003.

Jeg tager det oplyste til efterretning. Jeg beder dog universitetet om at oplyse om også panelet i denne elevator er blevet flyttet.

Ad pkt. 5.2.7. Café/kantine

I den endelige rapport var anført følgende:

”Bygning 19 har en kantine til betjening af de studerende og personalet i Winsløwparken. Kantinen ligger i stueplan. Der er udsigt over kantinen fra de omkringliggende gangarealer på etagen ovenover.

Kantinen har stengulv og en ståltrappe med trin af træ til etagen ovenover. Trappens trin er adskilte ved synlige mellemrum. Trappen er placeret inde i lokalet, og trappens bagside er noget mørk, bl.a. fordi trappens grå stålkonstruktion går i et med det grå gulv.

...

Trappens placering, farverne i lokalet og lysforholdene gør trappen vanskelig at se for svagsynede som har risiko for at støde ind i trappens bagside. Jeg henstiller til universitetet at der opstilles en stor plante eller andet umiddelbart bag trappen som kan bryde ganglinjen og henlede svagsynedes opmærksomhed på trappen. Jeg beder om underretning om hvad min henstilling giver anledning til.

Kantinen var lukket på tidspunktet for inspektionen, men det var muligt at besigtige slisken til kundernes bakker som var placeret tilstrækkeligt lavt for kørestolsbrugere.

Det blev under inspektionen aftalt at universitetet undersøger placeringen af kantinens dankortterminal under hensyn til bemærkningerne under punkt 4.3.8. herom. Jeg beder om underretning om udfaldet af disse undersøgelser.”

Universitetet har oplyst at der er opsat en stor plante umiddelbart bag trappen, at dankortterminalen er placeret med underkant ca. 90 cm over gulv ved bagkant af bakkesliske, og at terminalen umiddelbart kan betjenes af kørestolsbrugere.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende disse spørgsmål.

Ad pkt. 5.2.9. Indgang til bygning 19 og 21

I den endelige rapport var anført følgende:

”Under den omtalte gangbro mellem bygning 19 og bygning 21 er der indgange til bygningerne. Ingen af indgangene er niveaufri. Således blev dørtrinnet ved indgangen til bygning 21 målt til ca. 3 centimeter.

...

Som nævnt skal adgangs- og tilkørselsarealer være udformet så bebyggelsen kan benyttes af personer hvis funktionsevne er nedsat. Niveauforskelle i adgangsarealet skal udlignes i terræn eller ved rampe., jf. bygningsreglementet 1995, kapitel 2.6.3, stk. 2.

Jeg henviser til mine bemærkninger under pkt. 4.3.5. om dørtrin. Jeg har ingen oplysninger om hvornår indgangspartierne er etableret, og jeg kan derfor ikke tage stilling til om de burde være bygget i overensstemmelse med bygningsreglementet 1995. Jeg må imidlertid konstatere at adgangsforholdene ved disse døre ikke er tilfredsstillende, og jeg henstiller til universitetet at adgangsforholdene bringes i overensstemmelse med bygningsreglement 1995. Jeg beder om underretning om hvad min henstilling giver anledning til.”

Universitetet har oplyst at dørbredde til Winsløwparken 19 er kontrolleret, og at den fri døråbning er større end 77 cm. Niveauspring ved dør er udlignet, og niveauspring ved øvrige udvendige døre er kontrolleret og fundet acceptable.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Pkt. 6. Opfølgning

Jeg beder om at Syddansk Universitet sender de udtalelser mv. som jeg har bedt om, tilbage gennem Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

Pkt. 7. Underretning

Denne rapport sendes til Syddansk Universitet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Dansk Center for Tilgængelighed, Center for Ligebehandling af Handicappede, Erhvervs- og Boligstyrelsen og Folketingets Retsudvalg.

Inspektionschef
Lennart Frandsen